

Нова БИБЛИОТЕКА

Издание на Български информационен консорциум

Честит празник, скъпи колеги! Честит 24 май!

Пожелаваме Ви да сте здрави, дръзновени, можещи и горди, че сте библиотекарите! Обичайте професията си и тя ще ви направи щастливи! Да си библиотекар е предизвикателство, призвание и задължение. Нека бъдем полезни! Да успеем заедно!

УС на Български информационен консорциум

Авторско право и библиотеки - теория, приложни полета и съвременна практика

На 20-ти април, 2006 Българският информационен консорциум проведе втория си семинар "Добри библиотечни практики" на тема: "Авторско право и библиотеки - теория, приложни полета и съвременна практика". По покана и с любезното съдействие на колегите от Университета по архитектура, строителство и геодезия, семинарът се проведе в обновената им библиотека. С кратко представяне на библиотеката, събитието откри г-жа Персида Рафаилова, Директор на библиотеката при Университета по архитектура, строителство и геодезия. В препълнената зала с интерес бе изслушана презентацията на доц. Емил Марков, преподавател в ЮФ на СУ "Св. Климент Охридски" за българския закон за авторското право, историята и съвременното му състояние. Изчерпателна презентация за управлението на авторските права в дигитална среда представи проф. Вихър Кискинов, също преподавател в ЮФ на СУ "Св. Климент Охридски". Биляна Александрова от библиотеката на АУБ разгледа някои особености на американското законодателство в закрилата на авторските права и изискванията към практиката на библиотеките. Евгения Петкова от Нов български университет сподели за инициативите на фондацията eIFL в областта на авторското и сродните му права. Един нов проект - проектът "Creative Commons" и инициативите за Open Access представи Драгослава Пеева от Интернет общество в България. Доц. Нели Огнянова от СУ "Св. Климент Охридски" пък запозна аудиторията с проблема и дискусиите за достъпа в цифровия свят и за сблъсъка на различните права. Участниците в семинара изразиха всеобщото си удовлетворение от актуалността на тематиката на семинара и доброто разглеждане на различните аспекти на авторското право, променящото се законодателство у нас, хармонизацията му в перспективата - Европейски съюз, и евентуалните промени в практиката, които това ще наложи.

НБ

В броя	Стр.
Национална библиотечна седмица	1
Авторско право и библиотеки - теория, приложни полета и съвременна практика"	1
Обучение за работа с Scopus	2
5 сайта за каталогизатори	2
Сайтове, върху които си заслужава да кликнете	2
Културните нагласи и потребление на културни продукти на българите	3
2006 – година на е-образованието в България	3
Магическа книга - книга с 3D изображения	4
Bib-dating, или романтично запознанство в библиотеката	4

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕЧНА СЕДМИЦА

15-21 май 2006

с девиз « Библиотеката – инвестиция в бъдещето! »

Инициативата се провежда от СБИР и под патронажа на г-н Г.Пирински - Председател на 40-то Народно събрание. Кампанията цели да привлече вниманието на законодателната, изпълнителната власт и на обществото към значимостта на библиотеките като образователни, културни и информационни институти и техните съвременни проблеми. В инициативата участват различни видове библиотеки от 24 града в цялата страна, които организират над 300 разнообразни прояви. Подробна програма за тях на на: http://www.lib.bg/kampanii/nbs_programa.htm

Андрей Ковачев - Регионален мениджър по продажбите за Централна и Източна Европа на Елзевир.

Обучение за работа с Scopus

На 3 април 2006 г. по инициатива на Elsevier и със съдействието на Български информационен консорциум в Компютърния център I на Библиотеката на Нов български университет се състоя обучение за работа с продукта Scopus (Elsevier). Базата данни за изследователски проучвания "Scopus" беше представена пред преподаватели, библиотекари и студенти от г-н Ове Келер, представител за Централна и Източна Европа и неговия колега Андрей Ковачев, регионален мениджър по продажбите за Централна и Източна Европа към Елзевир.

Събитието беше посетено от представители на Аграрен университет (Пловдив), Библиотечно-информационен комплекс, Технически университет (София), Бургаски университет "Проф. А. Златаров", Библиотека, Колеж по библиотекознание и информационни технологии, Нов български университет, Библиотека, Централна медицинска библиотека, Централна техническа библиотека, Шуменски университет, Библиотека и др. Бяха демонстрирани функционалните предимства на Scopus – цитиране, проследяване на публикацииите по даден проблем, търсене по източник, възможност за намиране на пълен текст, коефициент за научна оценка на дадена разработка и мн. др.

Десислава Милушева – Библиотека НБУ

Какво е Crossposting – или още за спама

Изпращането на едно и също съобщение до няколко мейлинг-листа, обикновено с цел анонс, се нарича crossposting. Последният е много близък по метода си до обикновения спам, затова и много потребители считат кроспостинга за спам. Избягвайте го.

Сайтове, върху които си заслужава да кликнете

Liber8

<http://liber8.stlouisfed.org/>

Информационен портал за библиотекари създаден от Federal Reserve Bank на САЩ в St. Louis. Представена е икономическа информация, която е отправна стартова точка за всяко едно търсене в областта. Включени са и връзки към правителствени сайтове.

Носители на наградата Пулицър за 2006

<http://www.pulitzer.org/>

Ако още не сте запознати с носителите на наградата за 2006 г, то можете да го направите. Страницата съдържа информация за носителите на наградата Пулицър за журналистика от 1919 – до сега и се поддържа се от Университета в Колумбия, САЩ.

Музей на новините

<http://www.newseum.org/>

Интерактивният музей на новините – нюзеум е един проект фондация "Фрийдъм Форум". Сайтът предлага възможности за преглеждане на първите страници на водещи световни вестници и се обновява се всекидневно.

5 сайта за каталогизатори

Cataloger's Reference Shelf

<http://www.tlcdelivers.com/tlc/crs/CRS0000.htm>

22 безплатни наръчника в областта на каталогизацията от Library Corporation

Cataloging Documentation

<http://www.library.vanderbilt.edu/ercelawn/catdoc.html>

Каталожна документация, организирана от библиотеката на университета в Vanderbilt за каталогизатори на периодика

Cataloging Documentation on the Web

<http://libweb.uoregon.edu/~catdept/tools/catdoc.html>

Каталожна документация, събрана от библиотеката на университета в Oregon

Library Cataloguing Aids

<http://www3.ns.sympatico.ca/allegrow/cat.htm>

Сайта е създаден от Лин деГроу – библиотекар от Nova Scotia, Canada

Online Cataloging Tools

<http://www.lib.virginia.edu/cataloging/resources/tools.html>

Ресурси, организирани от библиотеката на Университета във Вирджиния на САЩ.

Културните нагласи и потребление на културни продукти на българите

Извадки от изследване на НЦИОМ, публикувано в Бюлетин "Култура", N 1, 2005 с. 10

Предпочитано занимание

8% от всички интервюирани посочват на второ място, като предпочитано занимание през свободното си време четенето на книга.

Предпочитана литература

Родните автори категорично доминират в читателските предпочитания на българите. Те са посочени от 28% от участвалите в изследването. По български автори си падат високообразованите, хората на възраст над 50 години и живеещите в провинцията в по-голяма степен от живеещите в столицата.

12% залагат на европейски автори, а 10% - на американски. Висшистите и заможните българи предпочитат европейските автори пред американските, а най-младите обхванати в настоящото изследване (на възраст до 30 години) акцентират на американската литература.

Руски автори предпочитат да четат 2% от българите, а латино-американски - под 1%. 27% не могат да посочат от каква националност са предпочитаните от тях автори. Сред тях най-вече са представители на елитните обществени прослойки (млади, високообразовани, заможни, живеещи в столицата и големите градове). Очевидно те в по-малка степен от останалите са склонни да търсят зависимост между националността на една книга и качествата ѝ.

Интернет - потреблението

76% от българите не ползват Интернет. Сред останалите, които ползват, най-разпространено е ползването му в Интернет-клубове - посочено от 12%. 9% ползват Интернет на работното място и още толкова - в дома си. 6% разчитат на близки приятели, когато имат нужда от глобалната мрежа.

Отговори на въпроса:

През миналата година колко пъти сте посещавали библиотека ?

Само 2.06 на 1000 души

Посещавали библиотека – брой пъти за една година

Не са посещавали библиотека 81,3% от българите

Отговори на въпроса:

Какви по народност книги предпочитате?

Български	28,3%
Нямам предпочитания	27,3%
Европейски	11,9%
Американски	9,7%
Руски	1,9%
Латино-американски	6%
Азиатски	4%
Други	1%
Не се интересувам от книги	19,9%

Текста на цялото изследване можете да прочетете на сайта на Евро-българския културен център в информационния бюлетин "Култура" на:

<http://www.eubcc.bg/html/projects/buletin/buletin-nr1.pdf>

2006 – година на е-образованието в България

www.e-edu.bg е официалният Интернет сайт на националната инициатива на Министерството на образованието и науката (МОН) - "2006 - Година на е-образованието" в България. Чрез сайта, МОН предоставя възможността на българските ученици и учители да станат дейни участници в процесите на интегриране на компютрите в учебния процес. Новият Интернет сайт съдържа секции с информация за инициативата "2006 - Година на е-образованието", за учениците и учителите. За първи път учителите у нас имат възможността да използват по електронен път ресурсите на министерството за създаването на тестове. Две възможности за надграждане на знанията за компютрите и използването им за обучение се предоставят на учениците. В едната те ще проверяват уменията си за използване на компютъра като средство за обучение, а в другата - под формата на тестове - познанията си за информационните и комуникационните технологии.

Магическа книга - книга с 3D изображения

Изследователи от Нова Зеландия са разработили метод за наслявяване на анимации и изображения върху учебници, детски илюстрирани книги и всякакви други заглавия, които използват илюстрации. 3D изображенията се виждат чрез специален бинокъл, който следи изображението. С едно щракване бинокълът може да потопи читателите в триизмерен виртуален свят, позволяващ им да проучват обекта по-задълбочено. Книгата и системата е била разработена от д-р Марк Билингхърст и негови колеги в лабораторията на новозеландския Human Interface Technology Lab (HIT lab). Устройството прилича на чифт очила, държи пред очите, докато книгата се чете и прелиства. Между оптичните стъкла има камера. Софтуер, свързан с компютър, търси за отличителни черти на страницата, за да помогне при фокусиране върху това, върху което читателят е заинтересуван. "Тогава той рисува компютърна графика от същата гледна точка", казва д-р Билингхърст, който ръководи HIT lab. Една от ранните употреби на системата е била да превърне някои от книгите на писателя и илюстратора Гавин Бишоп в анимирани творби. Първата книга, която получава обработката и я превръща в анимирана история, е наречена Giant Jimmy Jones. Лабораторията е подготвила и триизмерен виртуален (VR -virtual reality) учебник по човешка анатомия. В секция на учебника читателите биха могли да видят триизмерен модел на сърцето. "Можете да получите поглед отгоре" – каза д-р Билингхърст, "или може да влезете и отвътре да разгледате". "Натискайки бутона за триизмерно виртуално реално преживяване, можете да летите вътре и да видите, как преминава кръвното телце пътуващо през сърцето." Комбинираната система за четене, наречена Магическа Книга, вече е била използвана в някои музеи в Нова Зеландия. Изложби, използващи технологията на Магическата книга, са били монтирани в Научния музей в Австралия. "Технологията постепенно се разпространява по света", споделя д-р Билингхърст.

Източник: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/3733249.stm>
 Превод: М. Николова

Нова мода в Белгия: bib-dating, или романтично запознанство в библиотеката

Библиотекарите Ерик ван Стратен и Дани Тойвис се надяват да променят стереотипното виждане за библиотеките като прашни и скучни места.

Библиотеките в Белгия обещава романтични приключения на своите клиенти, за да увеличат техния интерес и брой. Те се надяват да дадат началото на нова тенденция - т.нар. bib-dating (англ. bib - съкратено от библиотека, и dating - среща, запознанство).

Това е като своеобразна агенция за запознанства, но в друга обстановка - сред книги, обяснява Ерик ван Стратен, един от библиотекарите, на които хрумнала оригиналната идея. Той и сътрудникът му Дани Тойвис се надяват да променят стереотипното виждане за библиотеките като прашни и скучни места, пише британският вестник "Индипендънт". Тойвис изпробва идеята си още преди няколко години, когато с помощта на романите събира по двойки 14 самотни книжни плъхове на възраст между 18 и 35 години.

"Купих и наредих цветя и свещи по масите, а на всеки посетител предлагам по чаша червено вино. След това получих много имейли, в които изразяваха съжаление, че е било само този път", разказва той.

Инициаторите организирали в библиотеката "Пермеке" в Антверпен тренинг за сътрудниците на 306 библиотеки по своеобразното "сватосване".

Първо всеки от участниците трябва да измисли въпрос - например коя е любимата ви книжка от детството. След това тръгват из библиотеката и задават въпросите си един на друг, като по този начин се запознават.

Във втората фаза читателите обсъждат по двойки, редувайки партньорите си, трите си любими книги или пасаж за по няколко минути. В края на играта те оставят бележка в книгата на онзи, с когото биха искали да се срещнат и общуват отново.

Целта е да си уговорят среща за вечерта или да се срещнат отново някъде в библиотеката: например при буквата "Л" - като любов, обясняват библиотекарите.

Автор: НетИнфо, 14.02.2006, <http://www.netinfo.bg/>

Издание на Български информационен консорциум

Редакционна колегия:

Билиана Александрова, Тошка Борисова
 1618 София ул.Монтевидео 21А
 тел. 02/8110290 073/888348

libmail@aubg.bg <http://www.bic.bg>